Pàgina 1 de 13 **Dibuix artístic** 

Proves d'accés a la Universitat 2022, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

# SÈRIE 2

## La pluja

# Consideracions generals:

Cal tenir en compte que no hi ha una única resposta. Per tant, i només a títol orientatiu, esmentem una llista d'idees clau per a cada opció.

### Exercici 1.

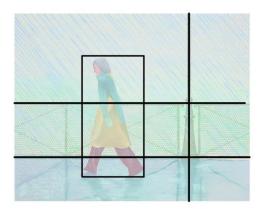
# Opció A

(2 punts)

L'estudiant ha de fer una anàlisi per estudiar la composició mitjançant un esquema de la imatge 1, i, a més, fer una breu descripció de la composició.

## **IDEES CLAU:**





**Estructura compositiva:** presentem dos esquemes, però es valorarà qualsevol altre esquema que, tot i ser diferent dels presentats en aquestes pautes, demostri una comprensió estructural de la imatge.

Esquema de composició 1: composició formada per dues horitzontals paral·leles, una de les quals divideix el quadre en dues meitats que es contraposen amb la vertical del fanal i el seu reflex. Composició equilibrada i estàtica contraposada a la inclinació de les línies de pluja. Es pot intuir, a més, un triangle estructural secundari

Pàgina 2 de 13 Dibuix artístic

Proves d'accés a la Universitat 2022, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

Esquema de composició 2: esquema de composició format per dues línies horitzontals i una vertical. Un rectangle vertical situat gairebé al centre del quadre emmarca la figura humana.

### Ressaltem:

- Quadre de format horitzontal amb una estructura organitzativa clara en un entorn plujós. Equilibri estructural ortogonal oposat a línies inclinades repetitives. La preocupació de Hockney per capturar l'essència fugaç i momentània de la pluja com a qualitat emotiva i atmosfèrica recorda composicions dels seus predecessors (Claude Monet, Seurat, Hokusai...).
- 2. Composició en què la meteorologia és la protagonista, amb un diàleg d'elements verticals i horitzontals (la persona, el fanal i la barana). El traçat rítmic diagonal de la pluja provocada pel vent actua de contrapunt i omple pràcticament la totalitat de la superfície pictòrica. La figura del jove introspectiu caminant sol amb un pas esmorteït i amb el cos lleugerament inclinat contrasta amb la direcció vigorosa i determinada de la pluja.
- 3. L'espai s'ordena de manera paral·lela a l'espectador. El passamà de la barana divideix el quadre per la meitat. Tres franges horitzontals estructuren el quadre: la pluja, la barana i el terra moll. L'abisme plujós dissol la representació de la profunditat.
- 4. Alguns aspectes remeten a un paral·lelisme amb l'abstracció geomètrica: el dibuix lineal precís del pont i el seu reflex humit al terra. Aquesta abstracció s'emfatitza també a l'aplanar la forma del jove i simplificar-ne la figuració.
- 5. La inclinació de les línies de la pluja i la persona caminant en direcció contrària li atorga un dinamisme afavorit pels elements estàtics (terra, barana, fanal).

Pàgina 3 de 13

Dibuix artístic

Proves d'accés a la Universitat 2022, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

# Opció B

L'estudiant ha de fer una anàlisi semàntica de la imatge 2.

#### **IDEES CLAU:**

### Imatge 2

La imatge té prou elements visuals coneguts per l'estudiant, perquè pugui suggerir diverses interpretacions. Si s'argumenten de forma coherent, poden ser totes elles vàlides.

Tal vegada l'estudiant haurà tingut coneixement de la recent mort de Paula Rego, esdevinguda pocs dies abans de les proves de selectivitat (8.06.2022).

Obra imaginària molt expressiva feta amb la tècnica del gravat.

### Ressaltem:

- 1. Imatge que fuig de la idealització del cos femení. L'autora resol la figura lluny de l'artifici i l'elegància. Situa la dona i la seva angoixa a l'epicentre del quadre.
- Composició salvatge i caòtica pròpia d'una catàstrofe no només atmosfèrica sinó existencial. El mateix espai pictòric el comparteixen objectes, animals, la pluja i la figura humana. Representa un espai de patiment i perill.
- 3. La representació en blanc i negre accentua una tensió i foscor que es pot relacionar amb Goya i es situa lluny de la visió d'una vida despreocupada i alegre. L'obra és incòmoda i traspua una crítica a la injustícia i la hipocresia.
- 4. Paula Rego sembla explorar les fronteres entre animalitat i humanitat al situar en aquesta tempesta els animals i la dona. En aquest aspecte recorda artistes com José Gutiérrez Solana, William Hogarth i Honoré Daumier.
- 5. L'artista crea una escena narrativa, com una faula de la conducta humana. La major part de l'obra de paula Rego té una referència autobiografia des de la qual expandeix el significat a situacions social. Aquests significats solen ser una crítica a actuacions degradants vers la dona.

Es valoren també aquells comentaris fruit de l'experiència directa i personal de l'alumne o les derivades de visites a exposicions, relacions amb obres literàries, cinematogràfiques o musicals.

Es valora la qualitat de les argumentacions i molt especialment l'ús de la terminologia adequada i pròpia de l'assignatura.

Pàgina 4 de 13

Dibuix artístic

Proves d'accés a la Universitat 2022, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

### Exercici 2

(8 punts)

## Consideracions generals:

Aquest és un exercici englobat dins el tema «La pluja». L'objectiu global de l'exercici és obtenir una representació d'una escena en què el fenomen meteorològic de la pluja sigui protagonista a partir d'algun o alguns dels elements de la **imatge 3.** 

Es tracta d'un exercici de creació complex resultat de sintetitzar, per part de l'examinand, diferents aportacions parcials habituals en l'aprenentatge del dibuix artístic, en aquest cas articulades a partir de la representació versemblant d'una escena de pluja i d'altres elements (figures humanes, animals, objectes...). Aquests capacitats són:

- 1. <u>Memòria visual</u>, ja que es demanen representacions de figures humanes, objectes i contexts que sens dubte figuren en l'arxiu visual personal a més de les referències de la imatge 3.
- 2. <u>Capacitat de representació</u>, ja que es requereix versemblança dels elements representats i de la relació entre ells.
- 3. Interpretació i imaginació, és a dir, intentar donar una resposta pròpia i original.
- 4. <u>Domini tècnic</u> en l'ús de la tècnica triada segons l'opció A o B.

Cal tenir en compte que l'examinand té l'opció de resoldre l'enunciat usant diferents graus de figuració i que es valorarà:

- Les qualitats estètiques, expressives i representatives per les quals l'examinand ha optat.
- La destresa en l'ús de la tècnica emprada i escollida lliurement.
- El risc en presentar solucions creatives.

Pàgina 5 de 13

Dibuix artístic

Proves d'accés a la Universitat 2022, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

#### **Esbossos**

(2 punts):

En el primer esbós l'examinand ha d'estudiar la composició general del dibuix (pàgina 8 del quadern d'examen), mentre que en el segon ha d'estudiar només un detall de la composició (pàgina 9 del quadern d'examen).

Aquestes intencionalitats han d'ésser ben evidents als esbossos. NO es puntuen els esbossos que no responguin a l'enunciat de la pregunta. L'esbós ha de servir per preparar realment el dibuix gran. Els esbossos no s'han de considerar dibuixos mal resolts.

### Es valora:

- La utilització clara de l'esbós per fer un projecte artístic (dibuix en DIN A3 de 29,7 cm x 42 cm) i com a mitjà de pensament visual.
- La destresa en l'ús del mitjà triat.

## Treball de 29,7 x 42 cm

(6 punts)

#### Es valora:

- La capacitat expressiva de generar la sensació d'una escena de pluja.
- La capacitat imaginativa per resoldre la relació entre els elements triats en un context plujós.
- La competència gràfica per resoldre de manera versemblant els elements triats de la imatge 3.
- Les aportacions imaginatives en la representació tant pel que fa a la lluminositat com en l'ambientació global de l'escena a partir dels elements de la imatge 3.
- La creativitat en la interpretació dels elements que es demanen en l'enunciat.
- El domini de la composició i de la superfície del dibuix.
- El bon tractament de la tècnica triada.
- Altres aspectes que el corrector pot considerar en funció de la mena de dibuix que s'hagi fet.

El corrector adoptarà els criteris de flexibilitat recomanats a les reunions i/o a les informacions trameses als correctors.

Pàgina 6 de 13

Dibuix artístic

### Proves d'accés a la Universitat 2022, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

L'examinand té l'opció d'escollir la tècnica dintre de les anomenades "tècniques seques" i optar per una resposta monocroma (opció A) o en color (opció B), per tant, es valorarà especialment l'ús correcte de la tècnica triada lliurement.

D'acord amb l'enunciat el corrector pot agrupar els diferents aspectes a avaluar en quatre blocs genèrics:

A. La relació versemblant entre els diferents elements del dibuix. La seva intencionalitat expressiva així com l'aspecte general de la representació.

(Valoració orientativa: 2 punts)

B. Tractament tècnic del dibuix. Bon ús del material triat.

(Valoració orientativa: 1,5 punts)

C. Creativitat, imaginació i risc en les aportacions.

(Valoració orientativa: 1,5 punts)

D. Composició (ocupació del pla gràfic, equilibri de zones, ordenació i estructura dels elements, resolució dels efectes de perspectiva.

(Valoració orientativa: 1 punt)

Pàgina 7 de 13 Dibuix artístic

Proves d'accés a la Universitat 2022, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

# **SÈRIE 5**

## Objecte i espai

Consideracions generals:

Cal tenir en compte que no existeix una resposta única, per tant, i només a títol orientatiu, esmentem una llista d'idees clau per a cada opció.

### Exercici 1

(2 punts)

# Opció A.

L'estudiant ha de fer una interpretació dels possibles significats de la **imatge 1**, escrivint cinc línies com a màxim.

### IDEES CLAU:

La imatge 1. Àngels Ribé és una artista inclosa en l'art conceptual. L'alumne pot comentar aspectes simbòlics relacionats amb el sentit del laberint. Per exemple, es pot parlar de desorientació, de pèrdua, murs i fronteres, també de joc o de parany. Pot usar exemples de la idea de laberint aplicada a d'altres contextos que conegui per a elaborar el seu discurs i fer comparacions. Pot comentar també aspectes simbòlics relacionats amb la forma en espiral d'aquesta obra en concret, (en cas que l'alumne conegui l'obra o ho percebi a la fotografia). També pot comentar el sentit que té en aquest cas l'ús d'un material flexible i transparent, col·locat en caiguda pel propi pes, factors que li atorguen atzar i imprevisibilitat a una obra de forma eminentment geomètrica. En cas que l'alumne comenti aquest vincle entre atzar i geometria, s'ha de valorar molt positivament. Finalment, el fet de reproduir una estructura geomètrica amb material transparent flexible, implica un trencament de conceptes, i simbòlicament de relats dominants, així com referir-se a la inestabilitat actual. També en aquest cas, si l'alumne elabora una interpretació en clau sociològica cal valorar-ho molt positivament.

Aquesta interpretació és orientativa, s'ha de valorar qualsevol altre interpretació que, tot i ser diferent de la presentada en aquestes pautes, demostri una capacitat d'interpretació i lectura de la obra proposada.

- Es valora l'ús de la terminologia adequada.
- Es valora la qualitat de les argumentacions.
- Es valora la quantitat de recursos culturals de què disposi l'alumne.

Pàgina 8 de 13

Dibuix artístic Proves d'accés a la Universitat 2022, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

# Opció B.

L'estudiant ha d'elaborar una anàlisi comparativa de les formes de les escultures i distribució en l'espai entre l'obra d'Àngels Ribé *Laberint* i la de Charlotte Posenenske *Square Tubes, Series D.* Ha d'escriure deu línies com a màxim.

### **IDEES CLAU:**

La imatge 1 reprodueix una forma eminentment geomètrica com és una espiral (també s'accepta que l'alumne percebi a la fotografia l'obra en forma de cercles concèntrics). Aquesta s'articula entorn una columna del propi espai interior on és col·locada, per tant mostra una simetria en la seva forma general. El que trenca la concepció geomètrica de l'obra és el material flexible, transparent i l'acció de la gravetat, ja que el material és troba suspès en l'aire.

La imatge 2 reprodueix formes totalment geomètriques i opaques, la distribució és articulada a partir d'una cantonada de la sala. Les formes, tot i ser elaborades amb material industrial rígid, no presenten mesures regulars i la seva distribució sembla força aleatòria.

Comparant les dues instal·lacions, veiem com en les dues obres l'estructura de la pròpia sala intervé en la configuració de l'obra, la imatge 1 a partir d'una columna i la imatge 2 usant una cantonada.

En segon lloc, la imatge 1 presenta la simetria com eix configurador principal, la imatge 2 mostra una distribució aparentment aleatòria partint dels angles rectes que li ofereix l'estructura de l'espai interior.

En tercer lloc, en la imatge 1 sembla intervenir l'atzar en la col·locació del material, ja que es troba en suspensió i és flexible, a diferència de la imatge 2 on el material rígid fa que les formes esdevinguin invariables.

Finalment, també es pot comentar que a la imatge 1 la regularitat geomètrica de la forma general es veu contradita per la flexibilitat del material, en canvi a la imatge 2, la rigidesa del material es veu contra posada amb la diversitat de mesures de les peces que composen la instal·lació.

Es pot dir que en ambdues peces apareixen en convivència una part de diversitat de formes i atzar amb components geomètrics, siguin donats per la distribució o per les formes de les parts.

Sintèticament podem establir aquestes relacions formals:

Semblança entre les dues obres: Geometria. Material industrial. Trànsit, camí, recorregut.

Pàgina 9 de 13 Dibuix artístic

Proves d'accés a la Universitat 2022, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

Diferències: Corbes/Angles. Transparència/Opacitat. Subjecció a l'aire/ Recolzament a pla horitzontal i vertical. . Recorregut d'entrada/Recorregut de sortida. Concentrada/Expansiva.

- Es valora l'ús de la terminologia adequada.
- Es valora la qualitat de les argumentacions.

Pàgina 10 de 13

Dibuix artístic

Proves d'accés a la Universitat 2022, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

### Exercici 2

(8 punts)

## Consideracions generals:

Aquest és un exercici englobat dins del tema "Objecte i espai". Les imatges 1, 2 i 3 fan referència explícita a aquest tema.

L'objectiu global de l'exercici és obtenir una representació geomètricament coherent d'un espai interior en el qual apareix un personatge dissenyat per l'alumne a partir d'un dels personatges que apareixen a la imatge 3.

La relació geomètrica i espacial entre l'espai interior dissenyat i aquest personatge que l'habita ha de ser coherent i estar ben construïda, ha de ser representada mitjançant una perspectiva cònica intuïtiva, a mà alçada. Ha de representar l'espai i els volums només amb la línia com a recurs expressiu. No pot utilitzar el recurs del clarobscur per a representar els volums.

Es tracta d'un exercici de creació complex, en què l'estudiant ha de sintetitzar diferents aptituds habituals en l'aprenentatge del dibuix artístic. Concretament en aquest cas l'objectiu de l'exercici és obtenir una construcció geomètrica d'un espai i un cos tridimensional en el pla del paper. S'ha de posar especial atenció en els efectes de proximitat i llunyania, la coherència geomètrica i les proporcions. De forma opcional l'espai interior dissenyat pot presentar diversos elements estructurals com: plans inclinats, escales, per exemple, a fi de demostrar el seu domini en la construcció de l'espai i la perspectiva.

- <u>Capacitat de veure i representar l'espai</u>, ja que es demana el disseny d'un espai interior.
- Capacitat d'observar l'espai de forma analítica, ja que és necessari conèixer la perspectiva cònica intuïtiva i utilitzar-la de forma coherent, per tal de dissenyar un espai.
- 3. <u>Capacitat compositiva estètica</u>, per tal de crear una composició equilibrada, amb una bona ordenació dels elements i domini de la superfície del dibuix.
- 4. <u>Domini tècnic</u> en l'ús de la tècnica triada segons l'opció A o B.

Pàgina 11 de 13

Dibuix artístic

## Proves d'accés a la Universitat 2022, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

Com a consideracions generals, cal tenir en compte:

- La coherència en la col·locació del personatge creat vers l'espai que l'envolta, els efectes de proximitat i llunyania, la construcció geomètrica i les proporcions.
- La correcta interpretació de la tridimensionalitat tant pel que fa el personatge com per l'espai que l'envolta i la coherència constructiva entre tots els elements.
- La creativitat en el disseny de l'espai i per trobar relacions entre aquest i el personatge que l'habita.
- La destresa en l'ús de la tècnica emprada i escollida lliurement.

Pàgina 12 de 13

Dibuix artístic

Proves d'accés a la Universitat 2022, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

#### **Esbossos**

(2 punts)

En el <u>primer esbós</u> ha d'estudiar exclusivament l'espai interior demanat. En el <u>segon</u> <u>esbós</u> ha d'estudiar exclusivament l'estructura del personatge proposat.

Aquestes intencionalitats han d'ésser ben evidents en els esbossos.

NO es puntuaran els esbossos que no responguin a l'enunciat de la pregunta.

L'esbós ha de servir per preparar realment el dibuix gran.

### CAL VALORAR:

- La capacitat d'utilització del dibuix com a projecte artístic i com a mitjà de pensament visual.
- La destresa en l'ús del mitjà triat.

## Treball 70 X 50 cm

(6 punts)

### Cal valorar:

- La versemblança gràcies a la bona construcció i coherència estructural.
- La capacitat de dissenyar i representar correctament una estructura geomètrica i posar-la en relació amb l'espai.
- La coherència estructural de l'espai dissenyat i de la col·locació del personatge en el mateix.
- L'ús de la línia com únic element expressiu i la seva qualitat gràfica.
- La composició, ocupació del pla gràfic, ordenació dels elements i el domini de la superfície del dibuix.
- El bon tractament de la tècnica escollida.
- Altres aspectes que el corrector pot considerar en funció del tipus de dibuix realitzat.

L'examinand té l'opció d'escollir la tècnica dintre de les anomenades "tècniques seques" i optar per una resposta monocroma (opció A) o en color (opció B); per tant, cal valorar especialment l'ús de la tècnica, ja que aquesta ha estat triada lliurement.

Pàgina 13 de 13

Dibuix artístic

## Proves d'accés a la Universitat 2022, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

D'acord amb l'enunciat, el corrector pot agrupar els diferents aspectes a avaluar en quatre blocs genèrics:

Relació versemblant, coherència geomètrica i constructiva entre l'espai dissenyat el personatge que apareix a l'escena, els efectes de proximitat i llunyania, així com la coherència geomètrica constructiva interna dels elements. (Valoració orientativa: 2'5 punts).

- A= Bon ús de la línia com a recurs expressiu per a representar volums, pel que fa la qualitat gràfica i traçada. (Valoració orientativa: 1,5 punts).
- B= Composició (ocupació del pla gràfic, equilibri de zones, ordenació dels elements). (Valoració orientativa: 1 punt).
- C= Tractament tècnic del dibuix. Bon ús de la tècnica escollida. (Valoració orientativa: 1 punt).